

نشست تبیینی روش‌شناسی تفسیری امام‌خامنه‌ای با تأکید بر مبانی قرآنی تعامل مذاهب

به گزارش روابط عمومی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی، شصت و سومین نشست علمی از سری نشست‌های علمی پژوهشگاه مطالعات تقریبی وهشتاد و چهارمین پیش‌نشست کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی امام‌خامنه‌ای با موضوع روش‌شناسی تفسیری امام‌خامنه‌ای با تأکید بر مبانی قرآنی تعامل مذاهب با حضور پژوهشگران و علاقمندان حوزه‌های قرآنی، با ارائه حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر رضایی اصفهانی دبیر محترم کنگره بین‌المللی اندیشه‌های قرآنی مقام معظم رهبری برگزار شد.

در ابتدا دبیر جلسه آقای سید مهدی صالحی خوانساری به تبیین موضوع و توضیحی اجمالی از آثار منتشر شده تفسیری مقام معظم رهبری و اندیشه تفسیری ایشان پرداخت و سپس حجت‌الاسلام و المسلمین رضایی محتوای بحث را ارائه نمود.

وی اظهار داشت روش‌شناسی تفسیری و جنبه علمی، قرآنی و فقهاتی مقام معظم رهبری مورد غفلت قرار گرفته و جنبه سیاسی معظم له دیگر ابعاد وجودی حضرت آقا را تحت الشعاع خود قرار داده و نشست‌ها و کنگره‌هایی از این دست می‌تواند نسل جوان دانشگاهی و حوزوی را در شناخت هرچه بیشتر شخصیت رهبر

ایشان مقصود از روش شناسی بیان مبانی، قواعد، اصول و روش‌ها بیان کرده و افزودند مطالب تفسیری رهبر انقلاب در قالب تفسیر سوره‌های مائده، انفال، توبه و سوره‌های دیگر و به شکل کرسی درس و خطبه های نماز جمعه ایشان ایراد گردیده است.

از رهبر انقلاب تفسیر سوره‌هایی مانند حمد، بقره، توبه، مجادله، حشر، ممتحنه، جمعه و تغابن منتشر شده و ۵۰۰ موضوع از آثار قرآنی ایشان تا به امروز تهیه شده است. مباحث قرآنی رهبر انقلاب در سطوح مختلفی قابل تقسیم بندی است که بحث مربوط به قرائت و حفظ قرآن و بحث تدبر و فهم قرآن از دست هستند که بسیار نیز مورد تاکید مقام معظم رهبری است.

یکی از مهم‌ترین بحث‌های ایشان نظریه‌های قرآنی مانند نظریه ابتنایی علوم انسانی بر اساس قرآن و یا مرجعیت علمی قرآن که مورد عنایت ایشان است. در بحث روش تفسیری از روش قرآن به قرآن به طور مکرر استفاده شده است و هم‌چنین از روش‌های تفسیری روایی، عقلی و علمی نیز استفاده نموده‌اند.

دبیر همایش بین المللی اندیشه های تفسیری امام خامنه ای به متودولوژی تفسیری جامعه‌ای که توسط رهبر معظم انقلاب ساخته و پرداخته کرده اند که نشأت گرفته شده از مکتب تفسیری علامه طباطبایی اشاره کرده و در توضیح این مطلب ادامه دادند از آنجا که علامه به تفسیر قرآن به قرآن اهمیت می‌دادند مقام معظم رهبری نیز به این موضوع پرداخته ولی به آن اکتفا نکرده و روش‌های روایی و عقلی را نیز به خوبی مورد استفاده قرار داده اند و لذا مدل تفسیری ایشان یک تفسیر جامع است. در گرایش نیز مفسرین اصولاً بر اساس علاقه شخصی، نیاز جامعه و یا تخصصی که دارند گرایشی را انتخاب می‌کنند که در این میان گرایش اتخاذ شده از سوی رهبر انقلاب در تفسیر گرایشی چند وجهی است که دارای ابعاد تربیتی، اخلاقی، اجتماعی و سیاسی است.

حجت الاسلام رضایی با اشاره به شیوه تفسیری و یا پیام‌هایی که مقام معظم رهبری برای حج داشته اند اشاره و افزودند ایشان حج را نماد وحدت امت اسلامی و مراسم برائت را که یک بحث سیاسی پررنگ مطرح می‌کنند و آن را محل تبادل تجربه‌ها دانسته‌اند، به بیان دیگر نگاه سیاسی و اجتماعی به حج خود یک گرایش در بحث آیات قرآن است.

ارتباط دادن روش تفسیری معظم له به مسائل روز را از دیگر نقاط برجسته گرایش تفسیری ایشان نام

بردند و گفتند رهبر معظم انقلاب در مورد مبانی تفسیری به شأن نزول آیات و منحصر نکردن آن توجه فراوانی دارند و مبانی خاص ایشان نیز مهم است، چرا که در مبانی خاص او لا به منحصر نکردن تفسیر آیات به صورت فردی توجه دارند و قرآن را کتاب قواعد کاربردی دانسته و این نکته بسیار مهمی است.

در این راستا رهبر معظم انقلاب قرآن را کتاب وحدت آفرین بیان فرمودند و مکرر بر وحدت و انسجام اسلامی تکیه داشته و قرآن را کتاب سیاسی، انقلاب ساز و زیربنای انقلابها و کتاب استقامت و مبارزه با استکبار معرفی می‌کنند.

آخرین موضوع نیز که مورد توجه ارائه کننده محترم قرار گرفت بعد مرجعیت علمی قرآن و تحول آفرینی در علوم را از دیگر نقاط مثبت مبانی روش‌شناسی رهبر انقلاب بود که توضیح دادند قواعدی که رهبر انقلاب در تفسیر استفاده کرده‌اند، قواعد ادبی، قواعد علوم قرآنی، قواعد زبان شناختی، قاعده سیاق، قاعده بطن‌گیری از آیات، قاعده استنطاق یا تفسیر برون قرآنی و استفاده لفظ در بیشتر از یک معنا است که بر آن تأکید دارند. در پایان نیز جلسه پرسش و پاسخ پیرامون موضوع صورت گرفت.

